

"ЯК БЫ НА КРЫТКАВАЛІ УРАД - ЁН ТРЫМАЕ СІТУАЦЫЮ ПАД КАНТРОЛЕМ.
І З'ЯВЛЯЕЦА ГАРАНТАМ СУВЕРЭНІТЭТУ"

Іван Антановіч, доктар філасофскіх навук, прафесар, дырэктар Беларускага інстытута інфармацыі і прагноза - аб палітычнай сітуацыі у Беларусі . "ЗВІЗДА" 26.02.1994 г.

Паміж Іванам АНТАНОВІЧАМ і мною - Іванам МІРОНЧЫКАМ ёсць невялікае падабенства: мы цескі, ён доктар навук і я доктар навук, ён прафесар і я прафесар. Праўда, мае навуковыя ступень і званне і з вобласці медыцыны, але і яна філасофіяй багатая. На гэтым наша падабенства канчаецца.

А вот разніца паміж вялікая. Іван Антановіч, судзя па фатаграфіі, этакі бравы здаравяк, маладзейшы чым я/мне 67 год/, этакі тыповы бальшэвіцкі партыйны бос, задаводены сваім "другім лёсам."

А "першы лёс" яго - гэта сакратар ЦК расійскай кампартыі і да жніўняскага путча 1991 года - член ЦК ЦКПСС.

Кар'еру яму спорцілі не толькі путч, сам Генеральны сакратар КПСС - М.С.Гарбачоў, але у нейкай ступені і я. Бо яшчэ ў 1979-1982 гадах у сваіх лістах і "99 сустрэчных закліках к ЦК КПСС" раскрытыкаваў нікчэмную палітыку і ідэалогію яе "развіты сацыялізм" псеўдаінтэрнацыяналізм. Аб чым я ўжо раскажываю ў друку. Сярод маіх "99 сустрэчных заклікаў" былі і абсалютна смерцельныя для Іванаў Антановічаў. Прывяду толькі 2 іх: 1/Камунізм, як і вечны рухавік, пабудаваны немагчыма!", 2/Кастрычніцкая рэвалюцыя нарадзіла новыя формы эксплуатацыі чалавека чалавекам" і г.д. Помню, калі чытаў іх у Мінскім парткаме, Маскоўскім райкаме, Мінскім гаркаме, Мінскім абкаме, Мінскім абласным КДБ у партбосаў і іх слугаў чырванелі і бялелі твары, вочы наліваліся крывёй. Асабліва бурна рэагаваў сакратар Мінскага абкама партыі "дэмакрат" Малафееў. За такога іншадумства мяне 3 разы цягалі ў КДБ, як і многім другім іншадумцам мне давялося пабываць і, 5 месяца і ў "псіхушцы" ., "па уласнаму жаданню

2

Мяне вызвалілі з пасады загадчыка кафедрай Мінскага медыцынскага ін-
стытута, гдзе я адпрацаваў 35 гадоў. У той час /красавік, 1983 год/ я
падаў заяву аб выхадзе із КПСС, але мяне выключылі за "клевету на
Советский Союз". Цяжка пацярпела за мяне і уся мая сям'я. А наказвалі
большавікі у той час так, каб усё выглядзела "законна", "дабравольна",
было так замаскіравана, што нельга было б знайсці канкрэтных вінава-
цаў злачынства. Што, што, а гэта рабіць яны умелі. І. Антановіч, як адзін
із галаварэй КПСС таксама нясе поўную адказнасць за практыку большэ-
візма, прошлыя і многія цяперашнія беды. У Беларусі практыка большэ-
візма прадаўжаецца да настаяшчага часу. Па адкрывенню бышага ідолага
КПСС Александра Якаўлева, большэвізм – гэта хлусня і абман, эканамічны
тэрор, НКУС і КДБ, спецхраны і глушылькі, лагеры для нягодных і псіхушкі,
зліцце партыйных структур з дзяржаўнымі, а таксама з рэпрэсіўным апа-
ратам. Добра вядома, што Рэспублікай Беларусь кіруюць пераважна большэ-
віцкія галавары і партнаменклатура, карыстаючыся ў практычнай рабоце
сваімі большэвіцкімі прыёмамі. Апошнія падзеі на Беларусі – гэта ніякі
паузучы камуністычны пераварот, а проста грызня большэвіцкіх паўкоў.
Ніякага пераварота не трэба было рабіць. Падбіралася каманда большэ-
віцкіх аднадумцаў, якія давалі Краіну да таго, што люіпен-пралетарыят
разпатрашы тысячы электрарухавікоў, машын, механізмаў, прыбораў, дабы-
ваючы із іх медзь і другія каляровыя металы, разкраў іх гдзе толькі
можна было, а большэвіцкая наменклатура на "прыхватызацыі" нажыла пер-
шасны капітал і рынулася ў камерцыю. Пачалося масавае беспрацоўе. Бы-
шы большэвіцкі ўрад БССР рупіцца на любых умовах прадаць Беларусь
расійскай імперыі, цешачы прастакоў, што мы за гэта атрымаем дзяшовыя
энерганазбыткі, сыравіну і выгадны рынак збыта сваіх неканкурэнтаздоль-
ных тавараў. Ды яны ж у хуткім часе ў самой імперыі будуць прадавацца
па міравых цэнах і канкурэнцыя тавараў тут ужо на міравым узроўні.
Ды і ўжо ў органах дзяржаўнай улады Рэспублікі Беларусь расійцаў хоць
адбаўляй, чаго няма ні ў адной краіне свету. Нават на пасаду старшыні
Камітэта па абароне і нацыянальнай бяспецы абран генерал-расіяц А. Но-

вікаў – чалавек, які засведчыў сваё негатыўнае стаўленне да самай ідэі незалежнасці Беларусі. Такое прызначэнне – адна із прыкмет нацыянальнай здрады Вярхоўнага савета і падгатоўкі "аншыза" з Расіяй на ўласнай ініцыятыве і з дапамогай яе "пятай калоны" у Беларусі. Беларусі патрэбны Вярхоўны савет і ўрад такія, якія бы не толькі трымалі сітуацыю пад кантролем, а граматына і энергічна праводзілі б рэформы, как з кожным днём змяць станавілася лепш, а не хужэй. Жыцце паказала, што ні той ні другі на гэта не здольны : не тая школа.

Ці можна гаварыць, што ўрад РБ з'яўляецца гарантам суверэнітэта, калі беларускія дзеткі яшчэ вучацца на мове чужынцаў, Закон аб мовах сабатуецца, у дзяржаўных урадавых структурах, установах засілле чужынцаў, рэспубліка засмечана большэвіцка-каланізацыйнай геральдыкай і топанімікай, у дзяржаве арудывае расійская армія, граніцы дзяржавы не абустроены, назоўліва прадаўжае звучаць большэвіцка-каланізацыйны гімн, Днём абаронцаў Айчыны абвешчана 23 лютага то лі дата аналагічнага свята Расійскай імперыі, то лі дата стварэння 23 лютага 1944 года Беларускай краёвай арміі/БКА/?, адсутнічае свая валюта, а эканамічна на 95% Беларусь залежыць ад Расіі, і для зніжэння працэнта такой залежнасці нічога не зроблена? Наканец, у суверэннай дзяржаве дзяржаўныя сімвалы і патрыятызм у асаблівай павазе, а у Рэспубліцы Беларусь нават у Вярхоўным савеце і ўрадзе іх зневажаюць.

Адносіны да дзяржаўнасці беларускай мовы – гэта паказчык адносінаў да дзяржаўнасці беларускай нацыі, яе незалежнасці і адраджэння. Гэта на віне і Івана Антановіча "двухмоў'е – рэальнасць беларускай сітуацыі", бо і ён, як член ЦК і палітбюро Расійскай камуністычнай партыі праводзіў палітыку русіфікацыі народаў СССР. У Беларусі, не двухмоў'е, як лічыць І. Антановіч, а многамоў'е, як, напрыклад і у Расіі, а вот дзяржаўнай мовай, у нас павінна быць толькі свая беларуская мова. Мы беларусы нічоў не хужэйшыя за нашых бліжэйшых і далейшых суседзяў. На то і адраджэнне і незалежнасць мы абвешчалі, каб выправіць ненармальную сітуацыю, якая знахылася у нашым беларускім доме у выніку мно-

гавяковай русіфікацыі і паланізацыі беларускай нацыі. Мова – гэта не нафта – ёй не торгуюць, але гэта духоўны энерганасьбіт, без якога любы этнас знікае. За сваю мову заусёды бароліся лепшыя сыны нацыі.

У маіх "99 сустрэчных закліках к ЦК КПСС" былі і такія: 1. У ВССР дзяржаўнай мовай павінна быць родная беларуская мова. 2. Няхай у Беларусі не зачыняюцца беларускія школы. 3. Няхай у навучальных установах навучанне вядзецца на роднай беларускай мове. У Мінскім абласным КДБ у сакавіку 1983 года за гэтыя заклікі мне дакаралі, што і я, як той грузін лезу са сваёй мовай. Іван Антановіч у сваім інтэрв'ю сказаў "... калі чытаю па-беларуску лекцыі студэнтам 4-5 курсаў – яны разумеюць працэнтаў на 20. І адказваюць усе стандартна – на рускай мове." Лічу, што гэта вынік не толькі палітыкі КПСС, але і урада Рэспублікі Беларусь і аб'яўных адносін адміністрацыі вышэйшай навучальнай установы і самаго лектара к справе адраджэння беларускай мовы ў навучальных установах. А студэнты, як кажуць, калі трэба, за суткі вывучаць кітайскую мову. Студэнтаў я добра ведаю, бо ў Мінскім медыцынскім інстытуце адпрацаваў 35 гадоў.

І на сваёй дзяржаўнай працы карыстаюся сваёй дзяржаўнай беларускай мовай з дня прыняцця Закона аб мовах у Беларускай ССР, ужо пайшоў пяты год. На сваёй дзяржаўнай мове афармляю усю дакументацыю, размаўляю, часта ў клініках правожу канферэнцыі, на якіх прысутнічаюць прафесары, дацэнты, асістэнты, навукоўцы, старшых курсаў студэнты і ніхто не сказаў яшчэ мне, што ён разумее мяне усяго на 20 працэнтаў, як Івана Антановіча, а некаторыя ўжо і са мной размаўляюць на роднай мове і гэта ў вобласці такой спецыфічнай у моўных адносінах навуцы, як медыцына.

Лічу, што без нацыянальнага беларускага патрыятызма, без духоўнага адраджэння беларускай нацыі немагчыма стаць незалежнымі, суверэннымі, хіць культурна і багата.